

per persunas d'instrucziun, meinascolas e cussegls da scola

Nr. 5 2021/22

Part generala

Annulaziun da las mesiras da Covid

Sin ils 1. d'avrigl èn vegnidas annulladas tut las mesiras da Covid da la Confederaziun. Il chantun Grischun na va betg a publicitar atgnas recumandaziuns. Per las scolas signifitga quai il medem sco tar ina grippa: tgi che è malsauns, resta a chasa per na betg infectar autras persunas. La scola decida suenter quants dis che in attestat dal medi è necessari. Vinavant resta impurtant da dar aria regularmain e da resguardar las mesiras dad igiena.

Uffants fugitivs da l'Ucraina

Uffants che prendan dimora ensemen cun lur geniturs en ils stabiliments collectifs dal chantun vegnan scolads en las structures da scola da l'uffizi da migraziun e dretg civil (AFM).

Uffants da famiglias cun basegn da protecziun cun il status da protecziun S che prendan dimora privat en ina vischnanca dal chantun grischun, frequentan la scola tenor art. 11 da la lescha da scola en quella vischnanca, en la quala els han – cun il consentiment da las persunas cun la pussanza dals geniturs – dimora permanenta.

Tenor lescha da scola ha la scola populara publica l'incumbensa dad integrar ils uffants da l'Ucraina linguisticamain e socialmain. L'integraziun linguistica succeda tenor programs da scola per promover specificamain la lingua da scola.

Pussaivladads da scolaziun dals purtaders da scola

La basa per la scolaziun dals uffants fugitivs ord l'Ucraina furman la lescha da scola e las "directivas per l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra". Tenor art. 2 al. 1 da questas directivas ha l'instrucziun lieu da

princip en la classa regulara, q.v.d. quests uffants vegnan integrads en ina classa.

Supplementarmain èn ils purtaders da scola obligads da porscher l'instrucziun da promoziun per scolaras da lingua estra en gruppas d'almain 5 scolaras e scolars per lieu da scola. L'instrucziun da promoziun en gruppas da main che 5 scolaras e scolars per lieu da scola è mo admissa pervia d'in dumber pli pitschen d'uffants da lingua estra. Ina gruppa po cumpigliar scolaras e scolars da differenta vegliadetgna (art. 4 da las directivas).

En cas da basegn pon vegnir furmadas classas da scolarisaziun. En ina emprima fasa intensiva (cuoz 3 meins) pon vegnir instruidas enfin 15 lecziuns en la classa da scolarisaziun. Sin il pli tard suenter avair terminà la fasa intensiva vegnan las scolaras ed ils scolars integrads en ina classa regulara.

Il chantun paga per talas purschidas (instrucziun en gruppa u classas da scolarisaziun) ina contribuziun dad 85 francs per unitad d'instrucziun reconuschida ed instruida. Per scolaras e scolars ch'èn annunziads tar in purtader da scola il di da referenza (settember) obtegnan quellas schibain pauschalas per la scola regulara (art. 72 lescha da scola) sco era la pauschala per direcziuns da scola (art. 73 lescha da scola).

I vegn spetgà in grond dumber dad uffants ord l'Ucraina che duain vegnir integrads en la scola publica dal chantun. Quai po daventar ina gronda chargia per ils purtaders da scola.

En il senn dad ina planisaziun anticipada per l'onn da scola 2022/23 vegn l'inspecturat da scola a definir, co ils

purtaders da scola pon realisar en cas da basegn classas da scolarisaziun regiunalas sin basa da la lescha da scola. A las sesidas da quartal dil matg/zercladur vegnan las inspecturas ed ils inspecturs ad approfondar quella furma d'organisaziun cun las direcziuns da scola.

Lingua d'instrucziun

En la scola populara dal Grischun vegnan instruidas otg linguas da scola. Da princip vegnan ils uffants da l'Ucraina scolarisads en la lingua da scola correspudenta.

Sche la lingua da scola d'in purtader da scola è rumantsch, è la lingua d'instrucziun sin il stglim secundar I en emprima

lingia tudestg. Per garantir che las scolaras ed ils scolars da lingua estra da scolas rumantschas èn abels da suandar l'instrucziun, han ellas ed els il dretg d'ina instrucziun da promoziun en rumantsch ed en tudestg. L'instrucziun da promoziun en la lingua da scola rumantsch po vegnir frequentada a partir da la scolina, l'instrucziun da promoziun en la lingua d'instrucziun tudestg – sche necessari – a partir da la 3. classa primara. Questa regulaziun vala analog per scolas bilinguas (rumantsch-tudestg).

Tar scolaras e scolars da lingua estra che vegnan scolarisads davent da la 3. classa primara, decida il purtader da scola, suenter avair consultà l'inspecturat da scola, tgè lingua che vegn emprendida sco emprima.

Recrutaziun da personas d'instrucziun

Quantas personas d'instrucziun che sto vegnir pladidas n'è betg previsibel per il mument. L'inspecturat da scola registrescha las personas d'instrucziun che vegnan en dumonda per instruir ils uffants da l'Ucraina en las linguas da scola. Tar dumondas specificas da la regiun en connex cun la recrutaziun da personas d'instrucziun pon ils purtaders da scola sa drizzar a l'inspecturat da scola.

Schebain ina scola dovra supplementarmain tar l'instrucziun obligatorica personal da scola da l'Ucraina ord il motiv ch'ella sto scolarisar blers uffants, duai vegnir fatg en cunvegnientscha cun l'inspecturat districtual.

Uffants ord l'Ucraina gia scolarisads en il Grischun

Per il mument èn circa 100 scolaras e scolars scolarisads en il chantun (stan 13-04-2022). Sin fundament dad iniziativas privatas han insaquantas scolas u purtaders da scola grondas bregias da scolarisar il grond dumber d'uffants. Per evitar memia gronda pressiu sin personas che porschan protecziun, sin talas che tschertgan protecziun e sin vischnancas, fa il chantun attent che personas privatas che planiseschan l'entrada en il pajais ed il plazzament da famiglias grondas e gruppas cun dapli che 10 personas duajan urgentamain coordinar talas acziuns cun las autoritads chantunalas.

Zebis digital

Personas d'instrucziun da la scola publica pon cun zebis.digital producir, partir e far diever en l'instrucziun da materialias d'instrucziun interactivas. Suenter ina fasa da pilot da trais mais è zibis.digital disponibil a partir dal favrer

2022 sco servetsch regular. La plattafurma che è gratuita vegn purtada da la conferenza dals directurs d'educaziun da la Svizra centrala e dal Chantun Vallais.

[Zebis digital](#)

Register d'adressas per fufragnadis

Per sustegnair giuvenilas e giuvenils en tschertga dad ina piazza da fufragnadi è vegnì publitgà in register naziunal che cumpiglia manaschis d'emprendissadi da tut ils chantuns. En il register sa chattan adressas da manaschis cun in concessiu da furmaziun e che acceptan dumondas da fufragnadis. I sa tracta dad ina glista d'adressas e betg dad ina bursa da fufragnadis.

[Berufsberatung.ch, adressas da fufragnadis](#)

Cordials salids
Andrea Caviezel

Part regionala

Termins

Barat ELT

Aula da la scola Tusaun "Schulhaus Dorf", 8 zercladur 2022, 14-17 uras.

Occurrenza d'infurmaziun per cussegls da scola, 9 zercladur 2022

Sco communitgà en november 2021 ha lieu l'occurrenza d'infurmaziun per cussegls da scola als 9 da zercladur da las 19-21 uras. Tut ils presidis sco era ulteriurs commembers u commembras dal cussegl da scola èn envidads cordialmain a quest'occurrenza. In invitaziun cun in program vegn tramessa al principi da matg per mail.

Nus giavischain a tuts ina buna Pasca, bellas vacanzas e salidain cordialmain.

*Team dal district Plessur-Grischun Central
Christina Nigg (mainadistrict), Jachen Andri Buchli, Daniela Zanelli, Philipp Hugentobler ed Elisabeth Caluori (secretariat)*

